

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp van decreet over het Onderwijs XXXVI
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet bevat **technische bepalingen** die een aantal bestaande niveau- en themadecreten over onderwijs aanvullen en optimaliseren.

Ook beoogt de Vlaamse Regering met onderhavig voorontwerp van decreet een aantal **inhoudelijke onderwijsmaatregelen** opgenomen in het Vlaams Regeerakkoord en de Beleidsnota Onderwijs en Vorming, alsook in een aantal concept- en visienota's, te realiseren.

Daarnaast bevat het onderhavige voorontwerp van decreet ook enkele bepalingen ter **beperking van de planlast**.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld

De maatregelen in dit decreet betreffen de beleidsvelden:

Kleuter- en leerplichtonderwijs

Hoger onderwijs

Deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs

Ondersteuning van het onderwijsveld.

Beleidsdoelstellingen

Dit voorontwerp van decreet over het Onderwijs XXXVI beoogt volgende doelstellingen te realiseren.

Een aanvulling en verbetering van een aantal bestaande decreten

Bij hervormingen die zich als gevolg van het legaliteitsbeginsel altijd in een decretale context afspelen, is het niet altijd mogelijk alle consequenties dadelijk in te schatten. Ook de toepassing in de praktijk brengt met zich mee dat een aantal decretale bepalingen nog moeten verfijnd worden. Er dienen zich nieuwe situaties aan, waardoor het nodig is dat de bestaande regelgeving, via verbeteringen, het steeds weer evoluerend onderwijsveld volgt. De betrokken doelgroepen (scholen, instellingen, centra en personeel) vragen dan ook dat de overheid omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zo snel mogelijk de nieuwe decretale bepalingen verder verfijnt of aanpast. Meerdere artikelen in dit voorontwerp van decreet bevatten dan ook een aantal technische correcties, verduidelijkingen en aanvullingen van bestaande thema- en niveaudecreten.

Een uitvoering van onderwijsmaatregelen opgenomen in het Vlaams Regeerakkoord, de Beleidsnota Onderwijs en Vorming en in een aantal concept- en visienota's

Dit voorontwerp van decreet beoogt ook de uitvoering van een aantal inhoudelijke onderwijsmaatregelen. Het betreft maatregelen opgenomen in het Vlaams Regeerakkoord, de Beleidsnota Onderwijs en Vorming en in een aantal concept- en visienota's:

- het versterken van de evaluatie in het gewoon kleuteronderwijs en toelating tot het gewoon lager onderwijs;
- het investeren in sterk onderwijs, o.a. door (een rechtsgrond voor) extra middelen voor TSO/BSO/KSO;
- het versterken van de aanvangsbegeleiding;
- de opstart van pioniersscholen;
- het besteden van bijzondere aandacht voor de planlast die de academies (DKO) ervaren;
- de overheveling van de onderwijscoördinatie in de Vlaamse en Brusselse gevangenissen naar het Agentschap Justitie en Handhaving;
- het toekennen van micro-credentials in het hoger onderwijs;
- het mogelijk maken dat de Onderwijsinspectie zich kan toeleggen op de kernopdracht (scholen doorlichten);
- het uittesten van de principes hervorming leerlingenvervoer;
- de hervorming van de financiering van de ouderkoepels.

Een aantal planlastverminderende maatregelen

Het gaat hierbij om vereenvoudigingen en om vermindering van administratie en planlast, bijvoorbeeld door:

- de uitbreiding van de functionaliteit LeerID;
- de vereenvoudiging van het systeem van toekenning van extra werkingsmiddelen leerlingen met een IAC-verslag type 2;
- de schrapping van het jaarverslag Kunstkuur;
- het afschaffen van de systeembrede analyse in het hoger onderwijs;

- het niet langer moeten verlengen of afsluiten van overeenkomsten die de uitbetaling van de personeelsleden en terugvordering van de loonkosten regelen bij transitie van internaten (vloeit voortaan rechtstreeks voort uit de regelgeving).

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Dit voorontwerp van decreet werd principieel goedgekeurd op de zitting van de Vlaamse Regering van 19 december 2025 (VR 2025 1912 DOC.1226-1, VR 2025 1912 DOC.1226-2, VR 2025 1912 DOC.1226-3, VR 2025 1912 DOC.1226-4 en VR 2025 1912 DOC.1226-5) met het oog op de adviesaanvraag bij de VTC, de SERV en de VLOR en met het oog op de onderhandelingen met de sociale partners.

De VTC bracht een advies uit op 13 januari 2026 (advies wetgeving VTC nr. 2026/012 van 13 januari 2026).

De SERV bracht een advies uit op 26 januari 2026.

De VLOR bracht een advies uit op 29 januari 2026.

De onderhandelingen met de verschillende sociale partners, afgerond op 17 februari 2026, hebben geleid tot de volgende protocollen:

- Protocol nr. 285 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van sectorcomité x, onderwijs (Vlaamse Gemeenschap), comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, afdeling 2, onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap" en overkoepelend onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs (20/02/2026);
- Protocol nr. 154 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergaderingen van het Vlaams onderhandelingscomité voor de basiseducatie (20/02/2026).
- Protocol nr. 151 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de vergadering van het Vlaams onderhandelingscomité voor het Hoger Onderwijs en het Universitair Ziekenhuis Gent (20/02/2026).

Dit voorontwerp van decreet werd een tweede keer principieel goedgekeurd op de zitting van de Vlaamse Regering van 27 februari 2026 (VR 2026 2702 DOC.0155-1, VR 2026 2702 DOC.0155-2, VR 2026 2702 DOC.0155_3, VR 2026 2702 DOC.0155_4 en VR 2026 2702 DOC.0155_5) met het oog op de adviesaanvraag bij Raad van State.

De Raad van State heeft over het voorontwerp van decreet op 9 april 2026 het advies 78.987/1 uitgebracht. De wijze waarop werd omgegaan met dit advies wordt verduidelijkt in punt 2. Inhoud.

2. INHOUD

Ten gevolge het advies van de Raad van State werden zowel het voorontwerp van decreet als de bijbehorende memorie van toelichting aangepast ten opzichte van de versie goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 27 februari 2026.

Een volledig overzicht van de aanpassingen is te vinden bij de artikelsgewijze toelichting van de aangepaste artikelen (memorie van toelichting) en wordt hierna samengevat meegegeven.

De voornaamste aanpassingen aan het ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting ten gevolge van het advies van de Raad van State zijn hierna opgelijst.

Er zijn drie nieuwe artikelen (artikelen 2, 138 en 158) ingevoegd:

- het nieuwe artikel 2 geeft aan welke artikelen uit het voorontwerp van decreet de gedeeltelijke omzetting van Europese richtlijnen tot doel hebben. Het gaat daarbij om de artikelen over de ontslagbescherming van personeelsleden;
- het nieuwe artikel 138 is een technisch artikel waarbij een verwijzing aangepast wordt;
- het nieuwe artikel 158 zorgt er voor dat er een gelijke regeling komt voor de universiteiten en hogescholen bij ontslag om dringende redenen.

De invoeging van deze twee nieuwe artikelen noopte tot een hernummering van de bestaande artikelen:

- de artikelen 2 tot en met 136 uit het voorontwerp van decreet zoals voorgelegd aan de Raad van State zijn hernummerd tot de artikelen 3 tot en met 137;
- de artikelen 137 tot en met 155 zijn hernummerd tot de artikelen 139 tot 157;
- de artikelen 156 tot en met 198 zijn hernummerd tot de artikelen 159 tot 201.

Ten gevolge van het advies van de Raad van State zijn bij volgende thema's aanpassingen aan de artikelen en/of de memorie van toelichting gebeurd (de nummers verwijzen naar de nieuwe nummering):

Inductie (artikelen 6, 16, 63 en 80):

- toevoeging aan de artikelen 6 en 16 om de discrepantie tussen artikelen en de artikelsgewijze toelichting weg te werken;
- toevoeging van verduidelijkende voorbeelden in de artikelsgewijze toelichting bij de artikelen 63 en 80, alsook een kleine herformulering in deze artikelen.

Ontslag na wettelijke pensioenleeftijd (artikelen 12, 72 en 175):

- toevoeging van de pedagogische begeleidingsdienst in artikel 12;
- toevoeging dat het personeelslid verder kan werken tot het einde van de maand waarin het personeelslid de opzeggingstermijn volbracht heeft en verduidelijking wanneer de opzeggingstermijn precies start in artikel 72;

- herformulering van het eerste lid van het ontworpen artikel 88/1 en verduidelijking van de beperking van de opzeggingstermijn in artikel 175.

Ontslagbescherming personeelsleden (artikelen 13, 22, 25, 75 en 176):

- meer generieke formulering van het verbod op een cumulatie van ontslagvergoedingen;
- meer generieke formulering van de verwijzing naar de verlopen en omstandigheden waarop de ontslagbescherming betrekking heeft. Door deze aanpassing is ook de opmerking van de Raad van State over de verwijzing naar het recht om werk met meer voorspelbare en zekere arbeidsvoorwaarden te vragen ondervangen;
- de beperking van de ontslagbescherming in de tijd en de bijhorende regeling om tijdens de periode van ontslagbescherming het ontslag voor te bereiden is geschrapt.

Netoverschrijdend aanspreekpunt voor ouderbetrokkenheid en -participatie (artikel 29):

- verduidelijking in de artikelsgewijze toelichting van de keuze voor één aanspreekpunt;
- verduidelijking in de artikelsgewijze toelichting van de wijze van aanduiding.

Overgang kleuter-lager onderwijs (artikelen 32, 33 en 34):

- verduidelijking dat bij schoolverandering de nieuwe school de beslissing neemt of de 6-jarige leerling die kan starten in het lager onderwijs, nog een schooljaar in het kleuteronderwijs kan blijven (artikel 32);
- afstemming van de formulering op de beschrijving van de leerlingenevaluatie voor het secundair onderwijs, waar ook sprake is van te bereiken of na te streven doelstellingen (artikel 33);
- verduidelijking in de memorie van de maatregel m.b.t. de taalintegratietrajecten (artikel 33)
- verduidelijking in de memorie waarom geen beroepsmogelijkheid voorzien wordt als het verzoek van de ouders wordt afgewezen om de leerling die zes jaar wordt vóór 1 januari van het lopende schooljaar en het kleuteronderwijs met vrucht heeft beëindigd, alsnog (opnieuw) in te schrijven in een erkende school voor Nederlandstalig kleuteronderwijs (artikel 33);
- Verduidelijking dat leerlingen die ingeschreven zijn onder ontbindende voorwaarde ook toegelaten, zijn in het kleuteronderwijs; vervangen van het begrip 'advies' door 'beslissing' (artikel 34).

Permanent onderwijs aan huis (artikelen 41 en 88)

- Verdere uitwerking van de criteria in het voorontwerp van decreet (ter vervanging van de delegatie naar de Vlaamse Regering).

Vervangende minimumdoelen (artikel 53):

- verduidelijking in de artikelsgewijze toelichting waarom ook de ordening van minimumdoelen als criterium geldt;
- verduidelijking in de artikelsgewijze toelichting waarom geen overgangsregeling voor aanvraag gelijkwaardigheid op basis van de oude criteria voorzien moet worden.

Verplichte deelname aan peilingsonderzoek en internationaal vergelijkend onderzoek (artikelen 55, 56 en 86):

- verduidelijking in de artikelsgewijze toelichting m.b.t. de bepaling over de afwezigheid van een leerplichtige kleuter tijdens de kleuterpeiling (artikel 55);
- verduidelijking wat de tijdsinvestering is voor scholen, alsook de voordelen van deelname (artikel 56 en 86).

Betaalde bijlessen (artikelen 58, 77 en 193):

- verantwoording in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 58 voor de toevoeging van de term sponsoring in de regelgeving basisonderwijs, naar analogie met de terminologie in het secundair onderwijs en het deeltijds kunstonderwijs;
- toevoeging in de artikelen en verdere verduidelijking in de artikelsgewijze toelichting dat therapeutische tussenkomsten niet beschouwd worden als bijlessen (artikel 58, 77 en 193).

Toekenning van extra werkingsmiddelen voor de duurste structuuronderdelen in tso, bso en kso, om de schoolfactuur te beperken (artikel 81):

- elementen van het financieringsmechanisme worden decretaal bepaald (afbakening doelgroep, toekenning op basis van indeling in clusters, hantering van basisbedrag per leerling volgens cluster). De machtiging aan de Vlaamse Regering wordt nauwkeuriger omschreven;
- de Vlaamse Regering kan bijkomende maatregelen nemen om de transparantie van de bijdrageregeling te verhogen;
- voor dit thema is ook de algemene toelichting en de JOKER in de memorie van toelichting aangepast.

Toelatingsproef graduaat basisverpleegkunde (artikel 101):

- In de artikelsgewijze toelichting wordt info meegegeven bij de bewaartermijn van het register.

Examencommissie en detentiecentra (artikel 102):

- beperking van de inhoud van het protocol tot praktische regelingen en afspraken m.b.t. de samenwerking met het agentschap Justitie en Handhaving.

NVAO (artikel 125):

- toevoeging dat mogelijke extra financiering kan worden toegekend voor de ondersteunende opdrachten (naast de aanvullende opdrachten) die zijn vermeld in het verdrag inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs.

Microcredentials (artikel 130):

- toevoeging welke vermeldingen het getuigschrift en het supplement moeten bevatten.

Studiebewijzen die toelating geven tot graduaatsopleiding en bacheloropleiding (artikelen 133 en 134):

- precisering vanaf wanneer de diploma's met vermelding van de onderwijskwalificatie toegang verlenen, en dit uitgesplitst per uitreiker;
- bepaling van de bewaartermijn op 10 jaar.

Grensoverschrijdend gedrag (artikel 142):

- verduidelijking dat het bij het doorgeven van gegevens aan de tuchtoverheid gaat om gegevens uit het centrale register;
- verwijzing naar het nieuwe Strafwetboek.

Leerlingenvervoer (artikel 160):

- aanpassing van het artikel: de bestaande pilootprojecten worden met twee jaar verlengd. Nieuwe afwijkingen kunnen toegekend worden binnen het bestaande kader van artikel IV.35/1 van de codificatie sommige bepalingen in het onderwijs;
- voor dit thema is ook de algemene toelichting in de memorie van toelichting aangepast.

Koninklijke Beiaardschool (artikelen 179 en 181):

- herformuleringen van beide artikelen.

Kunstkuur (artikelen 191 en 192):

- aanvulling van de memorie van toelichting.

Ten gevolge van het advies van de Raad van State zijn er aanpassingen aangebracht aan de inwerkingtredingen van de artikelen 101, 102, 130, 133, 134, 139, 140, 146, 161 en 162.

Tot slot zijn er louter legistieke en technische aanpassingen gebeurd aan de artikelen 19, 34, 46, 52, 54, 55, 69, 101, 125, 127, 128, 129, 141, 145, 162, 168 en 169, alsook aan bijlage 1.

Bij de artikelsgewijze toelichting in de memorie van toelichting is ook een **motivatie** opgenomen **wanneer niet op het advies van de Raad van State ingegaan wordt**. Voor thema's die hierboven nog niet toegelicht zijn is deze motivatie te vinden bij volgende artikelen:

- artikelen 10 en 23: tuchtregeling leerkrachten levensbeschouwelijke vakken;
- artikel 148: inkorten verjaringstermijn ten onrechte uitbetaald bedrag als gevolg van een fout van de universiteit of hogeschool;
- artikel 199: delegatie aan de Vlaamse Regering voor opheffing bepaling m.b.t. de transitie van personeelsleden van onderwijs naar welzijn.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen bijkomende budgettaire impact ten opzichte van de versie goedgekeurd op 27 februari 2026.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid in zake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft geen directe weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerp van decreet over het Onderwijs XXXVI en de bijbehorende memorie van toelichting zullen ingediend worden in het Vlaams Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet over het Onderwijs XXXVI (inclusief twee bijlagen) en de bijhorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijbehorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement;
3. de Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk te machtigen de bepalingen in voornoemd ontwerp van decreet mede te delen aan schoolbesturen, instellingen en betrokkenen, met uitdrukkelijke vermelding dat de toepassing ervan afhankelijk wordt gesteld van de aanneming van het ontwerp van decreet door het Vlaams Parlement.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

Bijlage:

- Advies van de Raad van State 78.987/1 van 9 april 2026